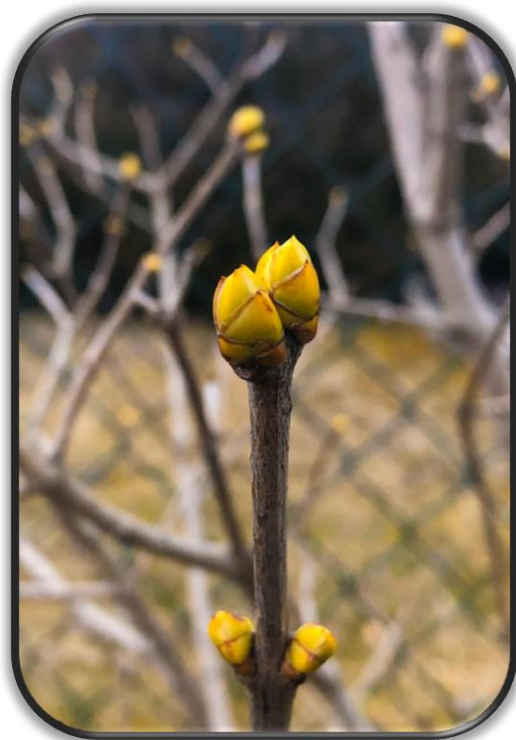

MY O NAS

GAZETA SZKOLNA ZSP W ZAWADZKIEM

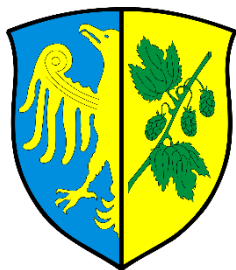
KWIECIEŃ 2022

Redaktor naczelny: Szymon Cybulski

Redaktorzy: Karolina Drzymała, Dominika Duda, Hanna Elektorowicz, Julia Kinel, Marcel Lechowicz, Nicole Pinkawa, Oliwia Prus, Martyna Pyttel, Emilia Urbanczyk, Małgorzata Żędzianowska

Opiekun: Beata Gratzke

Drodzy czytelnicy!

Kiedy na zebraniu zespołu redakcyjnego planowaliśmy tematykę tego numeru nikt z nas nie myślał, że od 24 lutego przyjdzie nam żyć w cieniu wojny za naszą wschodnią granicą. I mimo tego, że wcale tego nie planowaliśmy, również ten temat poruszamy. Planowaliśmy za to artykuł o zasadności stosowania kary śmierci – jakże staje się on aktualny w cieniu potwornych zbrodni dokonanych przez Rosjan w Ukrainie, o których donoszą media. Mimo tych smutnych i trudnych dni sięgnijcie po nowy numer naszej gazety.

Proponujemy Wam wiele ciekawych artykułów, publikujemy też wyniki konkursów - fotograficznego ogłoszonego przez redakcję oraz przeprowadzonego z okazji Dnia Języka Ojczystego. Kto wygrał? A to już sprawdźcie sami. Zapraszamy do lektury!

Redakcja

Zawartość numeru:

Artykuły z życia szkoły:

- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego
- Solidarni z Ukrainą
- Mała Olimpiada Matematyczna, a jednak DUŻE wyzwanie
- Turbolandeskunde
- Znowu jest bardzo dobrze

Tematy trudne i lekkie:

- NIGDY WIĘCEJ WOJNY
- Zero dla dyskryminacji
- Gra dłonią
- Świat Barbie
- Schody „dla leniwych”
- Język salonów, dyplomacji, artystów i inteligencji
- Kara śmierci, czy wyrafinowane morderstwo?
- Światowy Dzień Wody
- Mistrz fantasy
- 28 marca - Międzynarodowy Dzień bez Kłamstwa
- Facta non praesumuntur, sed probantur
- Światowy Dzień Bezdomych Zwierząt
- Perły architektury
- 7 kwietnia - Światowy Dzień Pracownika Służby Zdrowia
- Dzień Miłośników ZOO
- Międzynarodowy Dzień Scrabble
- Dzień Ludzi Bezdomych
- Dzień Płyty Winyłowej

Twórczość naszych uczniów:

- Dorosłość

Premiery Netflix kwiecień 2022

Konkurs „Szukamy wiosny” rozstrzygnięty!!!

W tym numerze gościnnie swoje teksty zamieścili:

Irena Werner, Monika Żurek – Czajkowska, Maciej Skrabania

Dziękujemy za współpracę!

Artykuły z życia szkoły

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Źródło: <https://www.centrum.fm>

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego (International Mother Language Day) to święto, którego celem jest ochrona różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego. Zostało ono ustanowione przez UNESCO 17 listopada 1999 roku. Data obchodów nawiązuje do tragicznych wydarzeń z 1952 roku, kiedy to pięciu studentów uniwersytetu w Dhace (Bangladesz) zginęło podczas demonstracji. Jej celem była walka o nadanie językowi bengalskiemu statusu języka urzędowego. Ostatecznie cel ten osiągnięty został w 1956 roku, a zabici studenci zostali uhonorowani przez swoich rodaków. Do ustanowienia tego święta przyczynili się Bengalczyki - Rafiqul Islam i Abdus Salam mieszkający w Vancouver w Kanadzie. Napisali oni list do sekretarza ONZ Kofiego Annana, prosząc go o podjęcie kroków na rzecz uratowania języków świata przed wyginięciem. Ich prośba była początkiem ustanowienia 21 lutego jako Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. Dla Polaków powinno to być ważne wydarzenie, ponieważ nasz język jest wyjątkowy i piękny, choć niezwykle trudny. Przekonali się o tym również uczniowie naszej szkoły. Tego dnia uczniowie klasy IV T pod kierunkiem pani Agnieszki Miksy zorganizowali ciekawy happening. W wielu miejscach szkoły zawisły wierszyki – łamańce językowe, a wszystkie klasy wzięły udział w konkursie polegającym na samodzielnym napisaniu dziesięciu wyrazów. Oczywiście wybrano wyrazy niebanalne i mogące sprawić duże trudności, jak np. skuwka, dwuipółroczny. Najlepiej z tym zadaniem poradzili sobie Szymon Cybulski(3Ap), Oliwia Prus (3Ap) i Justyna Wilczyńska (2A). W rywalizacji klas Pierwsze miejsce zajęła 3Ap, a kolejne 3Ag i 2A. Gratulujemy!

Beata Gratzke

Solidarni z Ukrainą

Kiedy rankiem 24 lutego, jadąc do pracy, włączyłam w samochodzie radio nie dowierzałam temu co słyszę. Informacja o agresji Rosji na Ukrainę zaskoczyła zapewne wszystkich. W tym wielkim nieszczęściu naszych sąsiadów my Polacy potrafilismy się szybko zorganizować i wspomóc tych, którzy tej pomocy najbardziej potrzebowali. Już od soboty – 26 lutego w całym kraju ruszyły zbiórki darów dla uciekinierów wojennych. Również uczniowie naszej szkoły nie pozostali obojętni na apel zamieszczony na szkolnym facebooku w sobotnie popołudnie. Od poniedziałku szkolna biblioteka tętniła życiem – przynosiliście koce, śpiwory, ubrania, środki czystości, środki higieniczne, żywność, napoje, a potem jeszcze środki opatrunkowe i artykuły dla zwierząt. A my... segregowaliśmy, pakowaliśmy do kartonów, opisywaliśmy – tak, by wolontariuszom na granicy było już łatwiej rozdzielić te dary. Dwa duże transporty darów odebrał z naszej szkoły pan Michał Baryga, który wraz z wspierającymi go osobami zawiózł wszystko do centrów pomocy uchodźcom wojennym przy naszej wschodniej granicy. Dziękuję Wam i Waszym rodzicom za wielką ofiarność. Pamiętajcie, że ta pomoc jest nadal potrzebna – zarówno mieszkańcom Ukrainy, którzy osiedlili się czasowo w Polsce, jak i tym, którzy pozostali w kraju ogarniętym wojną. Zapewne w każdym większym sklepie znajdziecie pojemnik, do którego można wkładać dary. Jeżeli możecie – pomóżcie. Nawet jeżeli to będzie tylko paczka makaronu, czy kilogram cukru. Przyda się wszystko!

Beata Gratzke

Źródło: <https://www.radiokrakow.pl>

Mała Olimpiada Matematyczna, a jednak DUŻE wyzwanie

W piątek 04.03.2022 w etapie wojewódzkim LIV Małej Olimpiady Matematycznej brał udział uczeń klasy 4T – Mikołaj Pamuła. Oczywiście najpierw musiał przejść przez etap szkolny tego konkursu, w którym uzyskał najlepszy wynik. Finał olimpiady odbył się na Uniwersytecie Opolskim. Uczniowie przez trzy godziny zmagali się z zadaniami nietypowymi i o podwyższonym stopniu trudności.

Zwycięzca może być tylko jeden, a wiadomo, że matematyka jest **królową** nauk, a więc wymagania na najwyższym „królewskim” poziomie. Mamy świadomość, że już udział w finale jest wyróżnieniem i świadczy o uzdolnieniach, o których marzy niejeden maturzysta.

Irena Werner

TurboLandeskunde

W dniu 25.03.2022 roku odbył się szkolny etap cyklicznego konkursu z wiedzy o krajach niemieckojęzycznych „TurboLandeskunde”. Tegoroczna edycja dotyczyła Niemiec.

Do konkursu zgłosiło się 10 uczestników, którzy w ciągu 1,5 godziny odpowiedzi na 100 pytań testowych.

Trzy pierwsze miejsca zajęli: Fabian Osak z klasy 3AP, Hanna Elektorowicz z klasy 2A i Julia Kinel

z klasy 1A. Te trzy osoby, tworząc drużynę, będą reprezentowały naszą szkołę na kolejnym etapie konkursu w Opolu.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział, a laureatom serdecznie gratulujemy!

Monika Żurek – Czajkowska

Znowu jest bardzo dobrze!!!

Dnia 31.03 uczniowie technikum informatycznego naszej szkoły otrzymali informację o wynikach ostatniego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie - egzaminu EE09. Z radością informujemy, że podobnie jak w poprzednich latach uczniowie naszej szkoły spisali się znakomicie, osiągając średnie wyniki znacznie lepsze od wojewódzkich i krajowych. Egzamin zdało 12 z 16 uczniów, co stanowi 75%. W porównaniu do średniej wojewódzkiej (46%) oraz krajowej (58%) wynik uczniów naszej szkoły prezentuje się bardzo dobrze.

Warto zaznaczyć, że pierwszy z egzaminów (EE.08), do którego przystąpili nasi uczniowie po zakończeniu nauki w klasie 3, był zdany przez 100% uczniów klasy. Wynik ten był również zdecydowanie lepszy od średnich wojewódzkiej i krajowej. Gratulujemy !!

Maciej Skrabania

Tematy trudne i lekkie

felieton

NIGDY WIĘCEJ WOJNY

W czwartek 24 lutego 2022 roku, o podobnej godzinie co 1 września 1939 roku Rosja uczyniła to, co 87 lat temu III Rzesza. Jak niegdyś na Polskę, tak teraz rozpoczęła się inwazja na Ukrainę. Sytuacja pomiędzy tymi dwoma państwami od dawna była napięta, a pierwsze tygodnie 2022 roku utwierdzały nas w przekonaniu, że cienka linia dzieli świat od kolejnej wojny. Pączki w tłusty czwartek nikomu nie smakowały tak jak powinny. Obserwując wydarzenia na wschodzie wszyscy martwiliśmy się o naszych wschodnich sąsiadów, a także o nas samych, ponieważ nie było, nie jest i nie będzie wiadome co przyjdzie do głowy zbrodniarzowi wojennemu, jakim jest Władimir Władimirowicz Putin – prezydent Rosji.

Na gdańskim Westerplatte znajduje się wymowny napis: „Nigdy więcej wojny”. Pamięć krwawej rzezi lat 1939–1945, a później nie lepszych czasów zbrodniczej komuny 1945–1989 pozostaje w myślach wielu Polaków. To może dlatego nasz naród, jako jeden z pierwszych i, co smutne, nielicznych zdecydował się na natychmiastową pomoc Ukrainie. Brawo Polacy! Dla wielu z Was ważnym egzaminem była matura, lecz obecny egzamin – egzamin życia – zdaliście celująco. W obliczu tragicznych wydarzeń wszyscy, niezależnie od płci czy wieku, niezależnie od wyznania czy poglądów politycznych zgodnie ruszyli do pomocy. Przez kilka dni ucichły nawet spory pomiędzy rządzącymi a opozycją, co zdarza się niezwykle rzadko. Przykre jest, że musiało dojść do takiej tragedii, by w polskiej polityce nastąpiła chwilowa zgoda.

W momencie pisania tego felietonu mija miesiąc od agresji Rosji na Ukrainę. Arena międzynarodowa jakby pogodziła się z tym, co

dzieje się za naszą wschodnią granicą. Zresztą sami po sobie możemy zaobserwować, że dużo mniej interesujemy się tą tragedią. Sytuacja, można by rzec, upowszechniła się. Ale to błędne stwierdzenie. Wojna nigdy nie jest

Źródło: <https://wiadomosci.gazeta.pl/>

zjawiskiem powszechnym! Bo niesie ona ze sobą mnóstwo konsekwencji. Portal Reuters podaje, że na dzień 26.03. zginęło ponad 21 tysięcy osób, a ponad 2 tysiące zostało rannych. Straty materialne to ponad 120 miliardów dolarów amerykańskich! Czy to

jest powszechne? Chyba nie. Ta inwazja nie powinna pochłaniać całej naszej uwagi, niemniej musimy, taki nasz obowiązek, śledzić chociaż najważniejsze wydarzenia. Dlaczego? Dlatego, że w ten sposób będziemy mogli przygotować się choć trochę do tego, co przyniesie następny dzień.

Miesiąc po rozpoczęciu inwazji obserwujemy ponowne zaostrzenie konfliktów politycznych w naszym kraju. Zawieszenie broni odwołane. Formalna głowa państwa daje popis swej elokwencji podczas konferencji NATO w Brukseli, odpowiadając na zaczepki Rosji w stronę Polski: „Nie strasz, nie strasz ...”. Dopowiem końcówkę prezydenckiego powiedzonka: „... bo się zesrasz”. Niewątpliwie kulturalne zachowanie. A do tego Putin usłyszawszy te słowa zapewne od razu pobiegnął do toalety i nie wyszedł z niej do dziś.

Źródło: <https://wydarzenia.interia.pl/>

Najsmutniejszy w tym wszystkim jest los milionów obywateli Ukrainy, ale także i Rosji. Ludzie zostali pozbawieni majątków, musieli w biegu uciekać, często nawet bez zapasowej pary skarpet. Rosjanie natomiast muszą zmagać się z kryzysem gospodarczym. Mimo że próbowali protestować przeciwko działaniom Putina, manifestacje były brutalnie tłumione przez milicję. Kompletny brak humanitaryzmu. Przez jedną nieźrównoważoną osobę cierpią miliony

ludzi, a miliardy trwają w strachu, mając nadzieję, że nie wybuchnie kolejna wojna światowa. Bo byłyby to najstraszniejsza z wojen. Groźba użycia broni jądrowej przyprawia każdego z nas o gęsią skórę. Wszyscy chyba wiemy, jak skończyła Hiroszima i Nagasaki. A należy pamiętać, że technologia jądrowa przez te ponad pół wieku znacząco się rozwinęła.

Po doświadczeniach komunistycznych Polacy wiedzą, jak ważna jest rola Kościoła w kraju. Wiemy, ile dały działania takich postaci jak Stefan Wyszyński, Jerzy Popiełuszko czy Jan Paweł II, jak potrafili oni za sobą pociągnąć tłum, który oczywiście sprzeciwiał się władzy ludowej. Niestety patriarcha Cyryl, człowiek Putina, nie potrafi sprzeciwić się władzy. Za nic ma ewangeliczną naukę Jezusa Chrystusa, wspierając zbrodnicze działania wojenne. Co ciekawe, sam Putin uznaje się za człowieka wierzącego i co tydzień udaje się do cerkwi na udział w nabożeństwach.

Ludzka obłuda nie zna granic! Ten, kto uznaje się za chrześcijanina nie ma prawa zabijać innych! A co robi ten rosyjski

Źródło: <https://www.gosc.pl/>

dyktator? Jego obłuda to spotęgowanie tego, co możemy obserwować na naszej polskiej ziemi. Nieformalnie pełniący podobną funkcję w państwie polskim, nieco niższy wzrostem od Putina, mężczyzna również co niedzielę uczestniczy we mszy świętej, uznaje zmarłego krewnego za męczennika, a na co dzień jego działania za grosz nie przypominają tego, co powinien robić wyznawca Chrystusa.

Tragiczne wydarzenia na wschodzie powinny uświadomić nam, jak ważny jest pokój i jak straszne rzeczy dzieją się, gdy go brakuje. Sami nie zaprowadzimy pokoju na świecie, ale możemy zacząć od naszych domów. Przez takie małe czyny, wspólnie można zmienić świat. Pamiętajmy, że należy pomagać wszystkim potrzebującym, a podarowane dobro do nas wróci. Uchodźców nie możemy w żaden sposób stygmatyzować. Naszym obowiązkiem jest wspierać ich i dodawać im otuchy. Nie martwmy się na zapas tym, że wojna może objąć tereny Rzeczypospolitej. Na naszym terenie stacjonują siły NATO, które działają dużo

lepiej niż powstała po I wojnie światowej historyczna Liga Narodów, która miała dbać o pokój na świecie. I co najważniejsze, pamiętajmy, że każdy zbrodniarz, morderca i bandyta, prędzej czy później zostanie osądzony i odpowie za swoje czyny.

Szymon Cybulski

Zero dla Dyskryminacji

Źródło: <https://www.bip.brpo.gov.pl>

1 marca obchodziliśmy nietypowe święto - Zero dla Dyskryminacji. Święto to zostało ustanowione w 2014 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Przypomina nam ono o tym, że każdy z nas jest taki sam, ma takie same prawa i obowiązki, a co najważniejsze żaden człowiek nie powinien być dyskryminowany. Ale czym tak naprawdę jest dyskryminacja? Jest to sytuacja w której człowiek jest traktowany mniej korzystnie i gorzej ze względu na wiele czynników np. przez swoje pochodzenie, rasę, religię, wygląd narodowość czy nawet niepełnosprawność. Warto pamiętać że niektóre z tych czynników, a nawet większość z nich, to nie nasz wybór i mimo tego, że się różnimy każdy powinien zasługiwać na takie same traktowanie.

Dominika Duda

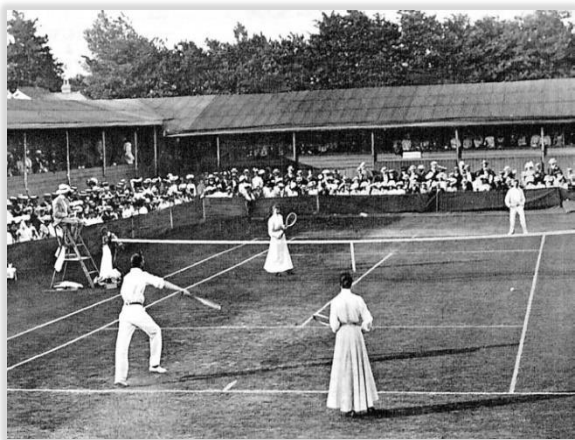

Źródło: <https://krakow.pl>

Gra dłonią

Ustanowiony na 2 marca **Światowy Dzień Tenisa** to święto stosunkowo młode, bo obchodzone w Polsce i na świecie dopiero od 2013 roku. Marcowy termin upamiętnia datę powstania ITF, czyli Międzynarodowej Federacji Tenisa, a sama idea święta narodziła się właśnie w związku z obchodami 100-lecia federacji.

Pewnie każdy widział rozgrywkę tenisową na żywo lub w telewizji. Tak samo rakiętę do tenisa oraz piłeczkę. Natomiast większość nie zastanawia się, skąd się wzięła ta dyscyplina sportu – jakie były początki tenisa, na ile gra i sprzęt zmieniły się od jego powstania.

Źródło: <http://www.akademiaprince.com.pl/historia-tenisa-ziemnego/>

Powszechnie tenis kojarzony jest z kortami w Wimbledonie, na których odbywa się najbardziej prestiżowy turniej, więc naturalnie do głowy przychodzi Anglia jako kolebka tego sportu. Pozory w tym wypadku są mylące, ponieważ przyjęło się, że tenis narodził się we **Francji** u schyłku XV wieku, chociaż wzmianki o „grze dłonią” pochodzą już z XIV wieku.

Początki gry to odbijanie piłki przy pomocy dłoni. Pierwsze piłki tworzone były z materiału lub baraniej skóry, wypełniane wełną albo sierścią zwierząt. W późniejszym czasie, żeby gra stała się bardziej dynamiczna, do środka wsypywano piasek i wapno. Skutkowało to tym, że zawodnicy często odnosili kontuzje. Kolejnym etapem ewolucji tenisa było wprowadzenie skórzanych rękawic, a następnie w XVI wieku zastąpiono je drewnianymi prototypami współczesnych rakięt. Rakiety i piłka wciąż ewoluowały, postanowiono, że wnętrze rakiety będzie wypełnione siatką. Przed

pojawieniem się rakięt w obecnym kształcie były jeszcze w użyciu metalowe. Były one bardzo ciężkie, nadawały inną rotację piłce. Co do samej piłki, to była z gumy i dodatkowo powleczone flanelą. Powierzchnia boiska składała się z trapezów połączonych podstawami. Pierwszy tenisowy turniej to oczywiście **Wimbledon**. W roku **1877** odbyły się historyczne zawody, gdzie zmierzyli się wyłącznie mężczyźni w singlowych pojedynkach (kobiety zaczęły grać dopiero w 1884 roku). Pierwszym zwycięzcą został Spencer W. Gore. Turniej zgromadził 200 osób, włączając w to rodziny zawodników, widzów jak i samych graczy. Niespełna półtora wieku później finał Wimbledonu oglądało już kilkanaście tysięcy widzów na żywo, a przed telewizorami zgromadziło się kilkadziesiąt milionów.

Co ciekawe, badacze i historycy nie mogą ustalić, jak powstała tenisowa punktacja.

Gra rozwijała się, a dużą rolę w jej spopularyzowaniu miały rodziny królewskie z Francji oraz z Anglii – królowie Henryk VII i Henryk VIII byli wielkimi entuzjastami tenisa i nakazali budować korty w całym kraju. Tenis szybko zaskarbił sobie miejsce w sercach ludzi. Prekursorzy pierwotnego tenisa na pewno nie spodziewali się, że w ciągu kilkuset lat ta gra stanie się tak popularna, gromadząc miliony widzów przed telewizorami, ponadto tysiące klubów zrzeszających tysiące graczy zawodowych, amatorskich, liczne federacje, sponsorów i że organizowane będą wielkie turnieje.

Nicole Pinkawa

Źródło: <https://poza-domem.pl>

Świat Barbie

Nawet gdy się jednej na własność nie posiadało, ani o tym nie marzyło, to wiedziało się kim jest. Mowa tu o kultowej lalce Barbie.

Ta rozpoznawalna na całym świecie zabawka nie od razu zdobyła serca konsumentów. Kiedy 9 marca 1959 roku zadebiutowała na targu zabawek, ubrana w strój kąpielowy w czarno-białe paski i uczesana w kucyk, wszyscy podchodzili do niej sceptycznie i nie oczekiwali szczególnie wielkich zysków ze sprzedaży. Mówili, iż matki nie będą kupować swym córkom lalki kreowanej na dojrzałe wyglądającą kobietę. Jednak pomysłodawczyni Ruth Handler dobrze wiedziała co robi. Obserwując jak jej córka bawi się lalkami - niemowlętami, doszła do wniosku, że dziewczynka dawała im role dorosłych i jako takie je traktowała. I tak w głowie Ruth narodził się pomysł na dorosłą lalkę.

*Pierwsza wersja Barbie

<https://natemat.pl/80987,lalka-barbie-istnieje-juz-54-lata-jak-wygladalaby-dzisiaj>

Podczas wyprawy po Europie w 1956 r. kobieta natknęła się na Lilli – niemiecką lalkę dla dorosłych, którą równie często bawiły się także dzieci. Ruth olśniona podobieństwem zabawki do tej z jej wizji, od razu kupiła trzy sztuki. Po powrocie do Stanów inicjatorka razem z pomocą inżyniera Jacka Ryana przerobiła projekt lalki. Na cześć swojej córki nazwała ją Barbara Milicent Roberts. W 1964 r. Mattel wykupił prawa do Lilli i przestano je produkować. W pierwszym roku produkcji sprzedanych zostało około 350 000 Barbie. Od tego czasu liczby szły już tylko w górę.

Od pierwszej wersji Barbie wiele się zmieniło. Lalka przybierała różne wcielenia i przechodziła transformacje nie stroniących od kontrowersji. Z tak nieosiągalnymi proporcjami ciała jakie posiadała, fala krytyki była tylko kwestią czasu. Młode dziewczynki, jako główne konsumentki, widząc jak wszyscy kochają i ubóstwiają Barbie, mogły zacząć myśleć, że prawdziwe uznanie uzyskają dopiero wtedy, gdy będą wyglądać tak jak one. Ze względu na ich nierealistyczny wygląd byłoby to możliwe tylko dzięki operacji plastycznej. Dlatego Mattel w 2016 roku na rynek wydał nową odsłonę lalek. Tym razem różniły się one od siebie figurami, karnacją i stylem. Firma chciała pomóc klientkom zaakceptować siebie tworząc lalki, w których mogą zobaczyć swoje podobieństwo.

<https://qz.com/604984/mattel-has-finally-released-a-curvy-barbie/>

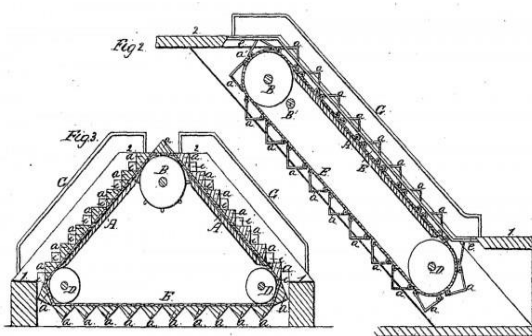
Pomimo różnorodności modeli oferowanych przez Mattel najlepiej sprzedającą się i najpopularniejszą wersją Barbie została niebieskooka blondynka. Jako najbardziej nostalgiczna i najstarsza z nich zdobyła na przestrzeni lat wielu fanów (a raczej fanek). Dorobiła się 38 filmów, przeróżnych gier i długotrwałej kariery. Można by więc rzec, że Barbie to prawdziwa ikona popkultury. I pomyśleć, że dokonała tego będąc plastikową zabawką dla dzieci...

Julia Kinel

Schody „dla leniwych”

Ruchome schody już na stałe zagościły we współczesnych miastach jako nieodłączny element domów handlowych czy dworców. Zadomowiły się do tego stopnia, iż nie można nawet wyobrazić sobie galerii i nie włączyć w tą wizję tego wynalazku. A więc komu zawdzięczamy to urządzenie i jaka jest jego historia?

Ich początek sięga 9 marca 1859 roku, kiedy to Nathan Ames obmyślił na nie pierwszy patent. Maszyna składała się z obracającej się taśmy, na której umieszczone były stopnie. I chociaż projekt na pewno zaciekał, nigdy nie doczekał się działającego prototypu.

Tak właśnie wyglądał zarys schodów

Źródło: <https://www.smartage.pl/krotka-historia-ruchomych-schodow/>

1891 był rokiem przełomowym dla tego gadżetu. Otóż wtedy to Jesse Reno opatentował kilka rozwiązań technicznych, które stały się podstawą pierwszych schodów ruchomych. Urządzenie różniło się od tych dzisiejszych, gdyż nie były to nawet schody, a taśma, ustawiona pod kątem 25 stopni. Wynalazek ujrzał światło dzienne w 1896 roku, został umieszczony w Nowym Jorku na Coney Island.

W 1899 Charles D. Seeberger odkupił patent George A. Wheeler i rozpoczął współpracę z firmą Otis specjalizującą się w budowie wind. Jego drewniane schody ruchome wygrały pierwszą nagrodę w Paryżu na Wystawie Światowej w 1900 roku. W 1910 roku, Karol Seeberger sprzedał swoje prawa patentowe na eskalator firmie Otis Elevator Company, która również odkupiła prawa patentowe od Jesse Reno w roku 1911. Ciągłe ulepszanie projektu poskutkowało zaprezentowaniem w 1921 r. ostatecznego produktu, przypominającego dzisiejsze schody.

Europa doczekała się własnych ruchomych schodów w 1898 umiejscowionych w Harrodsie w

Wielkiej Brytanii. Natomiast Polacy „zapoznali się” z nimi w pod koniec lat 30 XX wieku, na Górnym Śląsku.

Ten stworzony już prawie 130 lat temu wynalazek, zrewolucjonizował sposób poruszania się po budynkach. Nie tylko pozwala przyspieszyć przepływ ludzi, ale również ułatwia wielu osobom przemieszczanie się. Wybieranie ich zamiast schodów zwykłych nie robi z nas ludzi leniwych, tylko takich którzy po prostu chcą sobie uprościć życie. I nie ma w tym nic złego!

Julia Kinel

Język salonów, dyplomacji, artystów i inteligencji

Posługuje się nim ok. 200 mln ludzi mieszkających na pięciu kontynentach. Uważany jest za język salonów, dyplomacji, artystów i inteligencji. Dlatego też jest jednym z oficjalnych języków Unii Europejskiej, a także roboczym w NATO i ONZ. O jakim języku mowa?

Źródło: dreamstime.com

Oczywiście – to język francuski!

20 marca świętujemy Międzynarodowy Dzień Języka Francuskiego – właśnie w tym dniu 49 lat temu powstała Międzynarodowa Organizacja Frankofonii, której celem jest nie tylko promowanie języka francuskiego i kultury frankofońskiej, ale również wspieranie demokracji i praw człowieka.

Oto kilka ciekawostek dotyczących tego języka:

1. Gdzie mówi się po francusku?

Dziś francuski jest uznawany za język narodowy w 33 krajach na całym świecie, co czyni go drugim najczęściej oficjalnie używanym językiem i umieszcza go tylko za angielskim. Jest to również jeden z zaledwie dwóch języków oficjalnie używanych na wszystkich kontynentach.

2. Czy znasz pochodzenie tego języka?

Język francuski jest produktem mieszaniny łaciny i galijskiego. Dokładniej rzecz ujmując - pochodzi z Frankfurtu, był to język używany przez starożytnych Franków, którzy osiedlili się w Galii (terytorium przodków dzisiejszej Francji). Język powstał dzięki przyjęciu słów dostarczonych przez każdy język, z pewnością w wyniku działalności handlowej w czasie pokoju, ale także jako efekt podbojów, które wówczas miały miejsce.

3. Jedna trzecia języka angielskiego pochodzi z języka francuskiego

Rzeczywiście, ciągle potyczki wojskowe, które Francuzi prowadzili na Wyspach Brytyjskich, a które zakończyły się inwazją normańską (miała ona miejsce w XI wieku), doprowadziły do tego, że rząd angielski został zajęty przez szlachtę francuską. W ciągu następnych 300 lat zagraniczni władcy uczynili swój język ojczysty językiem urzędowym spraw rządowych, za pomocą którego Francja wydrukowała swój nieusuwalny znak.

4. Język francuski najechał sądy rosyjskie

Z zamiarem uczynienia Rosji krajem Europy Środkowej, car Piotr Wielki narzucił język kraju, który uważał za najbardziej zaawansowany i którego kultury był wielkim wielbicielem, jako oficjalnego języka rosyjskiego rządu. W ten sposób wysoka rosyjska arystokracja studiowała francuski jako drugi język, zarówno po to, aby móc uczestniczyć w sferach władzy, jak i odróżnić się od zwykłych ludzi. Praktyka ta przetrwała do czasu, gdy car Mikołaj I zmienił kolejność, w której francuski przestał być

obowiązkowym językiem wysokich echelonów narodu.

5. Kto ponosi winę za nieszczęścia?

Język miłości nie wyjaśnia, kto jest odpowiedzialny za złe rzeczy, które mogą ci się przydarzyć. Na przykład, jeśli ze złego losu masz nieszczęście, że zostaniesz okradziony, Francuzi dosłownie powiedzą "że się ukradłeś". Co oczywiście nie znaczy, że naprawdę obwiniają cię za to, co się stało. Jest to po prostu semantyczny, ale ciekawy sposób, w jaki język został zbudowany.

6. Ile słów zawierają wszystkie samogłoski francuskie?

W przeciwieństwie do hiszpańskiego, który liczy ponad 3000 słów, które zawierają wszystkie samogłoski bez ich powtarzania, w języku francuskim jest tylko jeden: *oiseau*, co oznacza ptaka.

7. Język w czasie rewolucji francuskiej

Zaskakujące może być to, że w momencie wybuchu rewolucji francuskiej tylko 25% ludności kraju posługiwało się francuskim jako językiem ojczystym. Oznacza to, że 75% mieszkańców Francji w tym czasie było pochodzenia obcego, co mówi nam o znaczeniu, jakie zarówno kraj, jak i jego język mieli już w XVIII-wiecznej Europie.

8. Język stworzony dla poezji i miłości

Chociaż wszystkie języki mają swoje uroki, istnieje pewna zgoda, że francuski, ze względu na słodycz, rytm i rytm, jest idealnym językiem do romansu. Jednak wszędzie są wyjątki. Czy wiesz, że francuscy poeci unikają używania słów czternaście, piętnaście, prostych i potworów tylko dlatego, że nie rymują się z żadnym innym?

9. Czy wiele osób uczy się języka francuskiego?

Może cię to dziwić, ale francuski jest drugim najczęściej studiowanym językiem na świecie, po angielskim. Prawie 133 milionów ludzi uczy się francuskiego w tej chwili i ponad 50 mln decyduje się uczyć francuskiego jako drugiego języka.

Nicole Pinkawa

Kara śmierci, czy wyrafinowane morderstwo?

Kara śmierci to bez dwóch zdań najbrutalniejsza kara jaką można wykonać. Odbiera ona człowiekowi nie tylko życie, a także szansę na jakąkolwiek skruchę, czy przemyślenie swoich działań.

Jest, był i będzie to temat bardzo kontrowersyjny. To jeden z tych tematów, który bardzo jasno dzieli ludzi na grupy zwolenników i przeciwników, a także tych bez zdania lub tych, którzy wolą nie wypowiadać się na ten temat z własnych, sobie tylko znanych przyczyn. W moim artykule chciałabym wam przedstawić historię kary śmierci (kiedy ona się zaczęła, sposób jej wykonywania) oraz to jakie zdanie mają o niej uczniowie naszej szkoły.

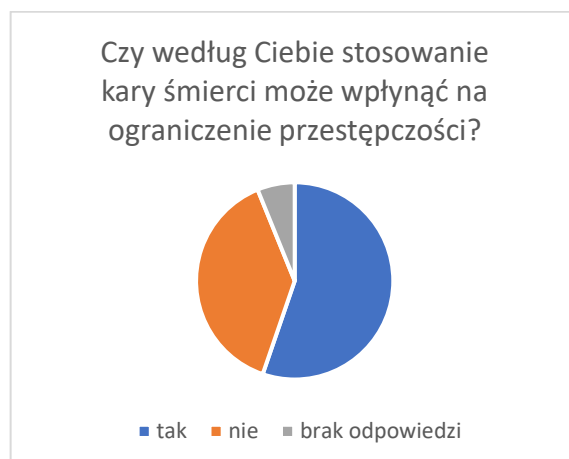
Karę śmierci wykonywano praktycznie od zawsze, jednak metody jej wykonywania zmieniały się diametralnie co jakiś czas. W starożytności (w Egipcie, Izraelu, Grecji i Rzymie) stosowano takie kary jak utopienie, spalenie żywcem, ciągnięcie wołami lub nabijanie na pal. Warto też zaznaczyć, że wtedy karę śmierci wykonywano publicznie i była to pewnego rodzaju rozrywka. W średniowieczu powstał zawód kata. Była to osoba, która wykonywała wyroki i była odpowiedzialna za wszelkiego rodzaju tortury. Miejsce w, którym wykonywano wyrok zmieniał się w zależności od statusu społecznego skazanego. Osoby nisko urodzone zazwyczaj kończyły swoje życie wśród publiczności na rynku miejskim. Zaś tych szlachetnie urodzonych pozbawiano życia przed ratuszem.

Jeśli chodzi o karę śmierci w czasach nowożytnych i współczesnych, to ludzie zaczęli rozmawiać o prawach człowieka i podważali wykonywanie tortur, więc też od nich odstąpiono. W czasie rewolucji francuskiej zamieniono także topór, czy miecz na gilotynę z powodu jej lepszej precyzji. Obecnie karę śmierci wycofano z 142 krajów, jednak 56 nadal ją stosuje. Kraj w, którym prawdopodobnie wykonano najwięcej takich wyroków to Chiny, jednak dokładne dane są objęte tajemnicą państwową (więc ile ich dokładnie było, tego nie wiemy). Jak podaje Amnesty International w 2019 r. wykonano 657 egzekucji (nie licząc Chin), z czego aż 86% przypada na 4 kraje – są to Iran, Irak, Arabia Saudyjska i Egipt. W Europie

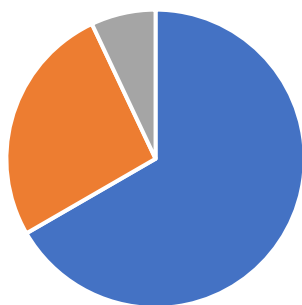
jedynym krajem, w którym wykonuje się karę śmierci jest Białoruś. Metody pozbawiania skazańców życia są różne. Jest to najczęściej krzesło elektryczne lub śmiertelny zastrzyk (w USA, ale tylko w niektórych stanach), powieszenie (Egipt, Irak, Sudan Południowy, Pakistan), rozstrzelanie (Białoruś, Korea Płn., Chiny, Somalia, Jemen), czy ścięcie (Arabia Saudyjska).

Warto tu zaznaczyć, że wszystkie państwa Unii Europejskiej zniosły karę śmierci zgodnie z Europejską Konwencją Praw Człowieka. Znoszenie tej kary odbywało się stopniowo w poszczególnych krajach. Najwcześniej spośród obecnych krajów unijnych karę śmierci za wszystkie przestępstwa zniosła Austria (w 1968) oraz Finlandia i Szwecja (w 1972). Najpóźniej uczyniły to Grecja (w 2004) i Łotwa (w 2012).

Byłam ciekawa jakie jest wasze zdanie na temat zasadności stosowania kary śmierci. Dlatego opracowałam ankietę, która została przeprowadzona we wszystkich klasach (oprócz kl. 3Tp, która była na praktyce). Pierwsze pytanie - czyli „Czy jesteś za karą śmierci?”- mogło się wydawać łatwe, jednak znaczna część osób skreślała kilka razy dany wybór i zmieniała na inny. I tak było przy praktycznie wszystkich pytaniach. Poniższe wykresy dają odpowiedź jak podzielone zdanie mają uczniowie naszej szkoły:

Gdybyś był/ była sędzią w procesie karnym mordercy to orzekałbyś

■ dożywotnie więzienie ■ kara śmierci
■ brak odpowiedzi

Czy Twoim zdaniem powinno się przywrócić orzekanie i wykonywanie kary śmierci w Polsce?

■ tak ■ nie ■ brak odpowiedzi

Ankieta zawierała także pytania otwarte, które pozwoliły uzasadnić swoje zdanie lub wyrazić opinię. Jedno z nich było o argumentach za i przeciw stosowaniu kary śmierci. Najczęstsze odpowiedzi za to np.: „utrzymywanie więźnia z naszych pieniędzy”, „większość więźniów i tak nie poczuje skruchy” lub „kara śmierci powinna być stosowana dla morderców oraz gwałcicieli, ponieważ jeśli morderca kogoś zabił to powinien sam nie żyć.” Oczywiście to są tylko wybrane przykłady waszych odpowiedzi.

Argumenty przeciw to np: „osoba skazana może być niewinna i potem już nie będzie odwrotu”, „poglądy religijne” lub „każdy ma prawo do życia”.

Nie da się jednoznacznie rozwiązać problemu wykonywania (czy też nie) kary śmierci. Problemem jest również to, czy takie rozwiązanie prawne nazwać karą. Bo jak podaje Słownik Języka Polskiego kara to „środek wychowawczy

stosowany wobec osoby, która zrobiła coś złego”. Czy wychowawcze jest zatem pozbawienie kogoś życia? Czy da się wpłynąć na zmianę zachowania osoby, która za chwilę straci życie? Z tymi pytaniami pozostawiam was samych.

Karolina Drzymała

Zainteresowanych odsyłam też do materiałów w internecie:

- <https://amnesty.org.pl/kara-smierci-2020-fakty-i-liczby/>
- <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/headlines/world/20190212STO25910/kara-smierci-w-europie-i-na-swiecie-najwazniejsze-fakty>
- <https://kronikidziejow.pl/porady/jakie-byly-metody-wykonywania-kary-smierci-w-polsce/>
- <https://teologiapolityczna.pl/prof-zbigniew-stawrowski-dylematy-kary-smierci-na-antropologicznym-tle>

Światowy Dzień Wody

Źródło: [https:// www.slaskie.naszemiasto.pl](https://www.slaskie.naszemiasto.pl)

Światowy Dzień Wody to święto ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją z 22 grudnia 1992, obchodzone corocznie 22 marca. Powodem był fakt, że ponad miliard ludzi na świecie cierpi z powodu braku dostępu do czystej wody pitnej. Ideą obchodów jest uświadomienie państwom członkowskim wpływu prawidłowej gospodarki wodnej na ich kondycję gospodarczą i społeczną. Prawie miliard ludzi nie ma dostępu do czystej wody pitnej, a 2,6 miliarda ludzi na świecie nie ma podstawowych warunków sanitarnych, takich jak toalety czy latryny. Tymczasem ze względu na rozwój cywilizacyjny (przemysł, rolnictwo, konsumpcja) zapotrzebowanie na wodę szybko rośnie. W ciągu najbliższych 40

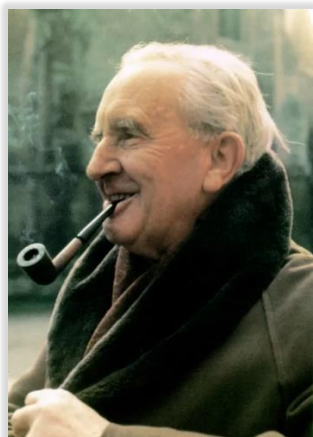
lat zużycie wody w samym rolnictwie zwiększy się o 20 %. Jednocześnie szacuje się, że do 2050 roku jedna czwarta ludzi będzie żyła w krajach dotkniętych chronicznym lub powtarzającym się niedoborem wody. Oto kilka rad jak oszczędzać wodę :

- ✓ Bierz szybki prysznic zamiast kąpieli,
- ✓ Naprawiaj wadliwe instalacje,
- ✓ Wykorzystuj wodę ponownie,
- ✓ Zakręcaj wodę podczas mycia zębów,
- ✓ Używaj odpowiednich baterii i słuchawek prysznicowych z ogranicznikiem,
- ✓ Używaj regulowanej spłuczki ,
- ✓ Zainwestuj w zmywarkę.

Pamiętaj o tym, że Instytut Medycyny zaleca, by mężczyźni wypijali łącznie około 3 litrów płynów dziennie , a kobiety nieco ponad 2 litry. Jednak pamiętaj, że gdy temperatura na zewnątrz jest wysoka, należy spożywać jej jeszcze więcej, by nie dopuścić do udaru cieplnego.

Martyna Pyttel

Mistrz fantasy

<https://ksiazki.wp.pl/john-ronald-reuel-tolkien-6149078679758465c>

W dniu 25 marca obchodzimy światowe święto czytania Tolkiena. Święto powstało z inicjatywy towarzystwa Tolkienowskiego (Tolkien Society) w Anglii.

J.R.R Tolkien nad „Władcą Pierścieni” jego jednym z większych dzieł

pracował kilkanaście lat. Pisarz inspirował się niejednokrotnie mitologią nordycką, a jego postacie posługiwały się stworzonymi przez niego językami.

Kim był autor kultowych powieści? Jhon Ronald Reuel Tolkien urodził się 3 stycznia 1892 r. w Bloemfontein w Oranii. Pisarz badał literaturę

dawną i posługiwał się kilkoma językami. Ciekawostką jest to, że Tolkien próbował nauczyć się kiedyś języka polskiego, ale był on dla niego za trudny.

Fani Tolkiena ten dzień obchodzą w rozmaity sposób - na przykład organizują imprezy cosplayowe, różne spotkania albo prowadzą dyskusje dotyczące świata fantasy.

Małgorzata Żędzianowska

28 marca - Międzynarodowy Dzień bez Kłamstwa

Oczywiście, niemożliwym jest, by ten dzień uczcić w taki sposób, aby każdy człowiek na świecie mówił tylko i wyłącznie prawdę. Aczkolwiek jest to idealna okazja, by wspomnieć o problemie wśród nas, jakim jest kłamstwo. Badania ukazują, iż dziennie kłamiemy od 2 do 200 razy. Gdybyśmy faktycznie ograniczali się do tych dwóch razy dziennie, a ponadto byłyby to drobne „kłamstewka”, to nie byłoby to aż tak przerażające. Realia niestety są inne. Jednym z większych oszustw w dzisiejszym świecie jest to, co widzimy w internecie. Propaganda, przerobione zdjęcia, zmyślane historie. Wśród nas - młodych ludzi - jest to definitywnie jedna z najgorszych twarzy kłamstwa, bo w internecie potrafimy siedzieć godzinami. Wierząc w każde przeczytane słowo i obejrzone zdjęcie, doświadczamy fałszywego obrazu świata, kompleksów i wielu innych przykrych skutków. Musimy mieć na uwadze to, że każdą informację trzeba dobrze przeanalizować, a to co widzimy potraktować z przymrużeniem oka. A jeśli sami jesteśmy odpowiedzialni za nieprawdę - pamiętajmy, że każde kłamstwo ma krótkie nogi!

Oliwia Prus

Źródło: polskieradio.pl

Facta non praesumuntur, sed probantur

Nierzadko zdarza się nam kupić w sklepie coś, co później okazuje się wadliwe. Pierwsza myśl to często: reklamować zakupiony towar. I zaczynamy poszukiwania paragonu, bo przecież jest on niezbędny. To duży błąd w naszym myśleniu, ponieważ Facta non praesumuntur, sed probantur. Z łaciny oznacza to: Okoliczności faktycznych nie domniemywa się, lecz udowadnia. Ta paremia prawna nie traktuje o paragonach, a o konieczności udowodnienia okoliczności, jakie miały miejsce. Prawo nie może być sprzeczne, a zatem z tą sentencją są zgodne i ustawy. Pamiętajmy o tym, kiedy sprzedawca nie będzie chciał przyjąć reklamacji bez paragonu. Przecież możemy mu udowodnić zakup wyciągiem z karty płatniczej, zeznaniami świadków czy e-mailami.

źródło: <https://madameedith.com/>

Wiosna to czas wielu zakupów. Zazwyczaj wymieniamy nie tylko garderobę, lecz decydujemy się także na zmianę innych sprzętów codziennego użytku. Może zdarzyć się tak, że to, co kupiliśmy nie będzie posiadało cech, o których informował nas sprzedawca lub reklama (np. wodoodporny smartwatch okaże się niewodoodpornym), nie ma właściwości, które powinno mieć (np. mikrofalówka nie podgrzewa jedzenia), czy zostało wydane niekompletne (np. telefon bez ładowarki). Są to tzw. wady fizyczne towaru. Często nie zdajemy sobie z tego sprawy, ale każdy towar może mieć również wadę prawną. Mamy z nią do czynienia wtedy, kiedy sprzedana rzecz jest własnością osoby trzeciej (pochodzi z kradzieży), bądź w inny sposób narusza obowiązujące prawo.

Powyższe wady upoważniają nas do złożenia reklamacji. To hasło nie powinno nam kojarzyć się tylko i wyłącznie z gwarancją, ponieważ istnieje instrument prawny nazywany rękojmią. Jest to jeden z dwóch podstawowych

trybów dochodzenia odpowiedzialności, jeśli towar ma wadę. W przypadku rękojmi odpowiedzialność ponosi sprzedawca i do niego należy kierować pismo z reklamacją. Możemy domagać się od niego: wymiany towaru na nowy, naprawy towaru, obniżenia ceny lub odstąpienia od umowy i zwrotu pieniędzy, jeżeli wada jest istotna. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy. Jeśli sprzedawca nie zgadza się z naszym wyborem, może czasem zaproponować inne rozwiązanie. Na przykład, gdy towar jest już niedostępny na rynku, zamiast jego wymiany, sprzedawca może naprawić produkt.

<https://warszawa.wyborcza.pl/>

Co ważne, wadę należy zgłosić przed upływem roku od jej zauważenia. Sprzedawca ma 14 dni na ustosunkowanie się do naszej reklamacji. Jeśli tego nie zrobi, uważa się, że reklamacja jest zasadna. W takim wypadku sprzedawca zobowiązany jest uwzględnić żądanie konsumenta, nawet jeśli wada powstała z jego winy. Odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi trwa 2 lata od dnia wydania towaru kupującemu. Jak pisałem, oczywiście musimy udowodnić sprzedawcy, że to u niego kupiliśmy dany towar. Nie ma obowiązku czynienia tego paragonem. Wystarczy wyciąg z karty, a nawet świadkowie naszego zakupu.

źródło: <https://www.arch.ms.gov.pl/>

Prawo do reklamowania wadliwego produktu to jedno z podstawowych praw, które przysługują klientom. Dlatego informacje wywieszane w sklepie takie jak: „towar przeceniony nie podlega reklamacji”, „po odejściu od kasy reklamacji nie uwzględnia się” – są nieskuteczne i nie pozbawiają nas prawa do reklamacji.

Często myślimy, że jeżeli sprzedawca nie informuje nas o gwarancji danego towaru, nie mamy możliwości zwrócenia go po zauważeniu wady. To błąd! Musimy pamiętać o prawie do rękojmi. W następnym wydaniu gazety przybliżę

pojęcie gwarancji i wyjaśnię, czym różni się ona od rękojmi, a także kiedy możemy skorzystać z gwarancji, a kiedy z rękojmi.

Stan prawny na dzień 27.03.2022 r.

Polecam zerknąć:

Art. 556, art. 560, art. 561, art. 568 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.

Szymon Cybulski

Światowy Dzień Bezdomnych Zwierząt (4 kwietnia)

Źródło: <https://www.radiozet.pl/>

Problem bezdomności zwierząt dotyczy powoli coraz większej części naszej planety. Niekontrolowany przyrost ilości bezdomnych zwierząt staje się udręką dla ludzi, jak i samych poszkodowanych (psów i kotów). W celu zapobiegania temu zjawisku powinniśmy działać natychmiastowo. Na rozwiązanie tego problemu jest kilka pomysłów - takich jak sterylizacja zwierząt, w celu zapobiegania niekontrolowanemu ich rozmnażaniu się, adopcja zwierząt porzuconych - często chorych bądź starych i osłabionych podeszłym wiekiem. Zwierzęta powinniśmy również znakować w celu kontroli populacji i świadomości o potencjalnym istniejącym zagrożeniu. Nie możemy pozostać obojętni na los naszych czworonożnych przyjaciół. Obecnie u nas w Polsce, w obliczu wojny u naszych wschodnich sąsiadów, jest to dość duży problem. Uchodźcy wojenni, zmuszeni do ucieczki z własnego kraju niestety w wielu przypadkach

pozostawili swoje zwierzęta w mieszkaniach, czy domach. Wiele z tych zwierząt po prostu uciekło z własnych domów, co było związane z niekontrolowanym stresem i paniką wywołaną wybuchami oraz obawą własne życie. W najgorszym scenariuszu ich właściciele zginęli i nie ma kto się nimi zająć. Dlatego nie możemy pozostać obojętni na zwierzęta bezdomne, każde życie jest ważne zarówno ludzkie jak i zwierzęce.

Marcel Lechowicz

Perły architektury

Został zbudowany w latach 1952-1955, a jego projektantem był radziecki architekt Lew Rudniew. Budynek był darem narodu radzieckiego dla narodu polskiego.

Wybudowany przez rosyjskich robotników przez długi czas był uznawany za reprezentację socjalistycznej władzy i dumę Polski Ludowej – to w nim odbywały się m.in. zjazdy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Od samego początku w jego monumentalnych wnętrzach odbywały się liczne koncerty, wystawy, targi i pokazy.

Obecnie w pałacu działają m.in. teatry, kino, muzea, modne knajpki oraz główny Punkt Warszawskiej Informacji Turystycznej.

Pałac Kultury i Nauki – to o nim mowa.

Źródło: fot. Latos Anna

https://www.tubylotustalo.pl/images/min/artykuly/55/026_001_fot_pkin_latos_anna_2002_1920x1200_1.jpg

To jeden z najwyższych i jednocześnie najbardziej rozpoznawalny budynek w Warszawie. Widać go z niemal każdego miejsca w stolicy.

Pałac Kultury mierzy 237 metrów, posiada 44 kondygnacje. W środku znajduje się 3288 pomieszczeń spełniających różne funkcje. Na budowie pracowało ok. 3 500 robotników rosyjskich. Budowa trwała od 1 maja 1952 roku do 22 lipca 1955. Aby zbudować Pałac Kultury wyburzono zabudowę przy ulicach Chmielnej, Złotej, Siennej czy Wielkiej (w tym zachowane i odbudowane biurowce przy Siennej 16 oraz 32). Część wieżowa Pałacu otrzymała jasną fasadę ze spieków ceramicznych. Dolna część budynku mieszcząca kina, teatry, Pałac Młodzieży i Muzeum Techniki została obłożona wykładziną z kamienia. Widoczną zmianą w wyglądzie Pałacu był montaż zegara z tarczami na wysokości 42 kondygnacji w 2000 roku. W 2007 roku Pałac Kultury i Nauki został wpisany na listę zabytków.

Nicole Pinkawa

7 kwietnia - Światowy Dzień Pracownika Służby Zdrowia

Źródło: um.jaworzno.pl

Niezwykle ważny dzień, o którym powinniśmy pamiętać. Dlaczego? Dlatego, że mowa tu o ludziach zajmujących się ratowaniem życia i oferowaniem pomocy innym. Być pracownikiem służby zdrowia, to nosić na swoich plecach niezwykle ogromny ciężar odpowiedzialności. W przypadku, gdy faktycznie pomoc była przydatna,

te osoby rozpiera duma, a w tragicznych przypadkach często nie potrafią się pozbierać i uznają to za swoją porażkę. Pracując w szpitalu, czy pogotowiu, godzisz się na wiele nieprzespanych nocy, nieprzychylnie komentarze i niedocenywanie. Ludzie często zapominają, że pielęgniarka, czy lekarz też jest człowiekiem! Niejednokrotnie zmęczonym o wiele bardziej, niż my, a wciąż niosącym pomoc. Jeśli masz w swoim otoczeniu kogoś, kto pracuje w służbie zdrowia - zwyczajnie podziękuj mu tego dnia, to naprawdę niewiele.

Oliwia Prus

Dzień Miłośników ZOO

Każdego roku 8 kwietnia obchodzimy Dzień Miłośników ZOO. Jest on zachętą do odwiedzenia nawet najbliższego ogrodu zoologicznego. Według statystyk rocznie ogrody zoologiczne odwiedzane są przez miliony osób. Mimo tego, że ostatnimi czasami ZOO nie cieszy się taką popularnością, to warto pamiętać, że to miejsce stanowi bezpieczny azyl dla gatunków, które są zagrożone wyginięciem. Najstarszym ogrodem zoologicznym na świecie jest ZOO w Wiedniu. Zostało ono założone w 1752 roku. Na początku miejsca do życia zwierząt stanowiły małe, ciasne klatki. Po niedługim czasie zmieniono klatki na otwarte przestrzenie, aby umożliwić zwierzętom życie w warunkach naturalnych. W Polsce najstarszym ogrodem zoologicznym jest ZOO we Wrocławiu, założone w 1865 roku. Posiada również największą liczbę zwierząt, bo aż 12 tysięcy. Ogrody zoologiczne to dobre miejsce do odwiedzania i poznawania nowych gatunków zwierząt. Warto pamiętać o tym, żeby nie dokarmiać zwierząt i nie próbować wkładać rąk tam gdzie nie można.

Dominika Duda

Źródło: [https:// www.zoo.waw.pl](https://www.zoo.waw.pl)

Międzynarodowy Dzień Scrabble

Dzień ten został ustanowiony w dniu narodzin wynalazcy znanej nam gry (13. kwietnia). Alfred Butts, bo tak nazywa się jej twórca, urodzony w 1899 r. był także architektem pochodzenia amerykańskiego. Grę tę wynalazł na początku lat 30 XX w. Powodem jego motywacji było doskwierające mu bezrobocie. Proces tworzenia gry Butts oparł na analizie już istniejącej rozrywki tych czasów (takich jak np. szachy, warcaby, bingo czy kości).

Początkowo gra nazywała się „Lexiko”, a następnie „Criss Cross Words”. Następnym celem Buttsa było znalezienie nabywcy swojego „wynalazku”, lecz gra nie zdobywała aprobaty. Dopiero James Brunt zdecydował się na wejście w spółkę z Alfredem Buttsem. Dokonał paru zmian w grze i nazwał ją „Scrabble” (szukać gorączkowo). W 1949 otrzymała ona tytuł opatentowanej.

A oto punktacja liter w grze:

A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₁	A ₄
B ₃	B ₃	C ₂	C ₂	C ₂	C ₆	D ₂	D ₂	D ₂	E ₁	
E ₁	E ₁	E ₁	E ₁	E ₁	E ₁	E ₅	F ₃	G ₃	G ₃	
H ₃	H ₃	I ₁	I ₁	I ₁	I ₁	I ₁	I ₁	I ₁	I ₁	
J ₃	J ₃	K ₂	K ₂	K ₂	L ₂	L ₂	L ₂	L ₂	L ₂	
M ₂	M ₂	M ₂	N ₁	N ₁	N ₁	N ₁	N ₁	N ₁	N ₁	O ₁
O ₁	O ₁	O ₁	O ₁	O ₁	O ₅	P ₂	P ₂	P ₂	R ₁	
R ₁	R ₁	R ₁	S ₁	S ₁	S ₁	S ₁	S ₁	S ₁	T ₂	T ₂
T ₂	U ₃	U ₃	W ₁	W ₁	W ₁	W ₁	W ₁	Y ₂	Y ₂	Y ₂
Y ₂	Z ₁	Z ₁	Z ₁	Z ₁	Z ₁	Z ₁	Z ₁	Z ₁		

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Scrabble>

To natomiast znane nam logo:

Źródło: <https://brandingmonitor.pl/nowe-scrabble-z-nowym-logo/>

Zapewne i wśród was znajdą się wielbiciele tej popularnej na całym świecie gry.

Hanna Elektorowicz

Dzień Ludzi Bezdomnych

Źródło: <https://www.sluzbazdrowia.com.pl>

Od 1996 roku w Polsce, każdego 14. kwietnia, obchodzimy Dzień Ludzi Bezdomnych. To nieformalne święto, którego celem jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na problemy tych, którym w życiu najtrudniej. Jesteśmy zapracowani, zabiegani, wiecznie brak nam czasu aby na chwilę rozejrzeć się wkoło... Ten dzień ma na celu uświadomienie ludziom, żeby choć na chwilę zwrócili uwagę na otaczających ich ludzi. Może ktoś potrzebuje pomocy, może ktoś jest głodny albo jest mu zimno... Nasza empatia powinna być na tyle rozbudowana, aby takiej osobie pomóc. Nic nas to nie kosztuje. Mały gest może naprawdę odmienić dzień takiej osobie. Nie zbiedniejemy gdy kupimy komuś bułkę, gdy zapytamy się czy możemy jakoś jej pomóc. W niektórych krajach na drzewach wiszą kurtki dla bezdomnych, aby było im ciepło w mroźne wieczory. Nasz mały gest sprawi, że dla nas wszystkich życie stanie się lepsze, więc powinniśmy zwracać uwagę na bezdomnych i oferować pomoc. A co jeśli to my kiedyś będziemy potrzebować pomocy ?

Martyna Pyttel

Źródło: <https://wartowiedziec.pl/polityka-spoleczna/>

16. kwietnia - Dzień Płyty Winyłowej

Płyta winylowa przeżywająca w dzisiejszych czasach drugie życie, przez niejednych spisana na odstawienie do "lamusa", odegrała wielkie znaczenie na kartach historii ludzkości. Uznawany za twórcę płyt winylowych Emil Berliner otrzymał pierwszy patent w USA i rozpoczął produkcję płyt winylowych. Pierwsze egzemplarze powstawały z twardego wulkanizowanego kauczuku (ebonitu). Dane techniczne płyt wynosiły 70 obrotów odtwarzania na minutę, a średnica ich wynosiła 5 cali. Po dziesięciu latach udoskonalono produkcję o szela, który zastąpił ebonit. W latach 90. ubiegłego wieku zaczęto używać nowej technologii jaką była płyta kompaktowa. Technologia polegała na cyfrowym zapisie dźwięku przez laserowe czytanie optyczne. W ten sposób razem z rozwojem technologii płyty winylowe stały się mniej praktycznym wyborem, a używanie ich pozostawiono koneserom muzyki i sprzętów audio. Od kilku lat płyty winylowe zyskują szacunek pośród młodszych odbiorców, którzy w latach świetności winyli, jeszcze nie istnieli na tym świecie. Dzień ten jest praktykowany najczęściej poprzez odtwarzanie płyt i rozkoszowanie się sztuką i sprzętem - już obecnie historycznym.

Marcel Lechowicz

Źródło: <https://husale.2021shopsfashion.ru/>

Twórczość naszych uczniów

Dorostłość

Starszy się stajesz -
Wyższy,
Stanowczy bardziej, wyniosły nieco,
Odpowiedzialny i skrupulatny.

Przyszłość wybierasz-
Różdzka by się przydała-
Namierzasz cel.
Gotowe.

Decyzje podejmujesz,
Marzenia spełniasz.
Czasem wpadnie błąd.
Pomyłka - nauczka- nauka.

Pytania zadajesz.
Obawy masz.
Kroki kolejne stawiasz.
Potykasz się- upadasz - wstajesz.

Sam czasem zostajesz
Jak muszla na plaży.
Odrzucony.
Zraniony.

Powroty - rozstania.
Nowi ludzie - starzy przyjaciele.
Wędrowni.
Spotkania.

Nowe sprawy na głowie masz.
Brak czasu... radę dasz.
Znikasz.
Marzenia na margines spychasz.

Co serce dyktuje- odrzucasz.
Pierwsze miejsce dla rozumu decyzji.
Praca i praca.
Oto robot.

Mniej człowieka.
Mniej Ciebie.
Usiądź.
Pamiętasz?

Psikusy, szczere uśmiechy,
Radość zapomniana.
Co ważne?
Nie zapomnij być człowiekiem.

Nie zapomnij
Być,
Chcieć,
Oddychać i uśmiechać się - Czuć.

Izabela Pilarska

Premiery Netflix kwiecień 2022:

01/04/2022

- Ostatni autobus (1. sezon)
- Trivia Quest (1. sezon)
- Bańka; Apollo 10 1/2: Kosmiczne dzieciństwo

04/04/2022

- Oferta biznesowa (1. sezon)

06/04/2022

- Ultimatum: Ślub albo rozstanie (1. sezon)
- Michela Giraud: To prawda, przysięgam!

07/04/2022

- Powrót w kosmos

08/04/2022

- Szkoła dla elity (5. sezon)

09/04/2022

- Jutro (1. sezon)

12/04/2022

- Zwierzęce zagadki (1. sezon)
- W celi (1. sezon)

13/04/2022

- Najszynniejsze parki narodowe świata (1. sezon);
- O krok od szczęścia (2. sezon)

14/04/2022

- Ultraman (2. sezon)

15/04/2022

- Dziedzice ziemi (1. sezon)
- Anatomia skandalu (miniserial)
- Wybieraj albo umieraj

19/04/2022

- Zadzwoń do Saula (6. sezon – pierwsza część)

20/04/2022

- Russian Doll (2. sezon)

22/04/2022

- Heartstopper (1. sezon)

28/04/2022

- Bubble

29/04/2022

- Ozark (4. sezon – druga część)
- Podróż poślubną z mamą

Źródło: <https://hdtvpolska.com/co-ogladac-obejrzec-na-netflix-kwiecien-2022-filmy-seriale-nowosci-ozark-better-call-saul/>

Konkurs „Szukamy wiosny” rozstrzygnięty!!!

Ogłosiliśmy 24 lutego. Ustnie (redaktor naczelny odwiedził wszystkie klasy i przekazał informację) i pisemnie (na stronie szkoły i szkolnym fB). Potem jeszcze trzykrotnie przypominaliśmy – zarówno ustnie, jak i pisemnie. Efekt był taki, że na konkurs wpłynęło 7 zdjęć od ... 4 uczniów!!! Przyznamy szczerze – byliśmy bardzo rozczarowani. Mamy 144 uczniów w szkole, a tylko 4 wzięło udział w konkursie??? Czyżby górę wziął zimowy leń? Dlatego też nasze spotkanie zespołu redakcyjnego nie trwało długo i nie napracowaliśmy się bardzo przy wyborze najlepszych zdjęć. W tajnym głosowaniu redakcja zdecydowała:

I miejsce – Oliwia Binkowska z kl. 1A, za zdjęcie przedstawiające przebiśniegi (na okładce)

II miejsce – Marlena Mańka z kl. 1A, za zdjęcie przedstawiające pierwsze pąki liściowe na drzewach (na okładce)

III miejsce – Izabela Pilarska z kl. 3Ap, zdjęcie publikujemy poniżej

Dziękujemy tym, którzy wzięli udział w konkursie. Oczywiście zgodnie z wcześniej przekazaną informacją wszyscy otrzymają punkty do zachowania. A pozostałych uczniów zachęcamy do brania udziału w kolejnych konkursach, które za jakiś czas znów ogłosimy!

Przygotowała Hanna Elektorowicz

Redakcja